މަޑިއަތް ޖެހުން

ޒާހުރާ އަބްދުލްލާ ސަފާ / ފުވައްމުލައް

މަޑި އަތްޖެހުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަހަރަކު އެއްފަހަރު ފުވައްމުލަކުގައި އޮންނަ ކަމެކެވެ. މިކަމަކީ ހަރުގެ މަޖާމަކަން މާގަސްވަރާ ނޯރުގައި މަގުމަތި ސާފުކުރުން އަހަރަކު އެއްފަހަރު އޮންނައިރު ކޮންމެ އަހަރަކުވެސް އެ މަސައްކަތް ފެށުމުގެ ގޮތުން ކުރާ ކަލޭކަލޭ. އަދި މަޑި އަތް ޖެހުމަކީ، އެދުވަސްވަރު ފުވައްމުލަކުގައި އިރުމަތިފަރާތުގެ ކުރެވުނު ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަމެއްކަމަށް ބެލެވެ.

މިގޮތުން އަހަރަކު އެއްފަހަރު ހައްދަމުން ނިކުމެގެން މަގުމަތި ފިޔަވަޅުގައި ސާފުކުރަން ބޮޑުހި އެދުވަސްވަރު ހަރުގެ އާބާދީ މަދުކަމާއިއެކު، މަގުކައިރި ގެދޮރު އަޅައިގެން ދިރިއުޅުންތާ މިހެން މަދުކަމުން، މިހާރު އެންމެ ގޯތިގެ މިހެން މަގުމަތި ބަލަހައްޓަން ހަމަޖެއްސު ނުކުރެވޭތީ، ގިނަ މަގުތައް ބަލަހައްޓާނެ ބަޔަކު ނެތިގެންވެ. އަދި އެދުވަސްވަރަކީ މަގުމަތީގައި ދަނޑުވެރިކަމުގެ ގަސްގަހާ ދުވަސްވަރަކަށް ނުވާތީ އެންމެ ގިނަވަރަށް ފަޅުގަނޑުގައި ހިނގާފައިވާ ހިނގައިދާ ވިއްސާރައި ގޮވަނާދާ އާރޯހިން ވަރުވާ. އެގޮތުން، ކޮންމެ އަހަރަކުވެސް ހަރަކާތް މަގު ކަލޭ ދުވަހު މަގުމަތީ ސާފުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ފަށާނީއެވެ. އަދި ހަރަކާތްމަސް ހުސްވުމުގެކުރިން ހަރުގެ ހުރިހާ މަގުމަތެއް ހިލޭކޮން ސާފުކުރާނީއެވެ.

ކޮންމެ އަހަރަކު ހަޖަބޮމަހު ހަވަނަދުވަހުގެ ހެނދުނު، ކޮންމެ އަވަށެއްގެ ހުރިހާ އަންހެނުން އެ އަވަށެއްގެ ވަކި މަގަކަށް ނިކުންނަން ފަސްވަނަ ދުވަހުގެ ހޮވާނީއެވެ. އެއި އެއަވަށެއްގެ މަގުމަތި ސާފުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކޮންމެ އަހަރަކުވެސް ފަށާމަގެވެ. ދެންފަހު ދުވަހު ކަނޑައެޅިފައިވާ ގަޑިއަން ހައްދިބު އަންހެނުން ނުކުމެ ކޮންމެ އަވަށެއްގައިވެސް މަޑި އަތް ޖެހުމަށް ހިތާހު ކޮންމެ ހުނަރު އިތުރުކޮށް ދުރުވެ ސަޖިލާތު ޔަޤީންވާވައި އުމަރުން ވިއްސާ ދިނަގަސް ނަންދެވުނު "މަޑިއަތް" ޖެހުނީއެވެ. ދެން އަންހެނުން ދެބައިކަށް ބެހިގެން މަގުގެ ދެފަރާތުގައި އޮންނަ ވާރުކޮޅު ދެބައިމީހުން ސާފުކުރުމުގެ ސަބަބުން، އެއްމަގެއް ނިމުމުން، އަނެއް މަގެއްގެ މަސައްކަތް ކުރަނީއެވެ. މަސައްކަތް ހިނގަމުންދާއިރު އެއްބަޔަކު ކުރިއަށް ސަރަޙައްދު ތަކަން ކުރި އޮފުލާނީއެވެ.

މި މަސައްކަތުގެ ތެރޭގައި ދެބައިމީހުން ވާދަ ހައިވަރު ކިޔުމާއި އަންބާ ކިޔުމާއި، އަދި ގެން ފަހިފިލަ ތަކާއި ކިޔުން ފެށުމަށް އޮފުއެވެ.

މިގޮތުން ވަރަށް ފުރިހަމައި ޗާޓެއް ހުށަހައެވެ. ބައެއް ފިރިހެނުން ސޯބަހާއަކީ ފުރި އަސްނަކަހަލަ ބަސްތަކެއް ބުނަމުން ދިއައެވެ. މިހެންގޮސް މަސައްކަތް ނިންމާލުމަށްފަހު އޮންނަނީ ވަކިމަގެއް ކަނޑައެޅިފައެވެ. އަހަރުތަކުން ކޮންމެ ދުވަހަކު ހަނދުނުން ފެށިގެން ގެންދުރުވަންދެން ކުރަމުންދާ މި މަސައްކަތް ނިމޭދުވަހު އޮންނަނީ މިދެންނެވި ނިންމާލާ މަގެ މަސައްކަތެވެ. މި މަސައްކަތަކީ ބޮޑުނުކުރާ ސޯމާނަކީ ކަލިވެރި، މަރުދަނީ، އަދި އުނދަގޫވެ.

ކޮންމެއަހަރަކު އަވަށުގެ ހުރިހާ މަގުމަތިކެއް ނިމި، އެންމެފަހު މަގު ނިމުމާއި ރަށް އޮތަނުން "މަގުފުރިވަލު" ކިޔާ "ފުރިވަލު" ތަކެއް ގެންދުވޭނެއެވެ. މިފުރިވަލު ތަކަކީ އާއިރުގެ ތަޅާގައި ކުރުވުން ކޮންމެ ކައިވެނިކުރުން އުދުވަހު ދުންޖެހޭ އާއިލާތަކެވެ. "މަގުފުރިވަލު" ދަނީ ފިރިހެނުންނެވެ. އުދުވަހު މަސައްކަތަކީ ނިންމާލައި ދަނީ އޮންނަނީ "މަގުފުރިވަލު" ބަހުރުމެވެ. ބައްގަޔަކީ އެންމެފުރިހަމަ "މަގު އެތެރި" އިމާމު މިހާރު ކޮންމެ ފުރިވަލާއިގެ މުދުން ވަށްކޮށް ބައިއް ނަގާލަނއެވެ. ދުން އަވަހުގެ ކޮންމެ ގެއަކާއި، މަސައްކަތް ނިކުތް ކޮންމެ އަންހެނަކާ، އަދި އުދުވަހު "މިފުރިވަލު" ކައި އުފާއި ހެދި މަސައްކަތް މިހުންނައާއި، އެންމެން ހަމަހަމަވަގުތުން ބައިހަރައެވެ.

މިގޮތުން ކޮންމެ ގެއަކަށް މިބާ ބޮކިބޮޑު ތަކެއްގެ އަހައިގެން ގެންގޮސް ބަހައްޓަނީ ބަދިގޭގެ ދުވަހިކަމި ހުންނަ "ވިލިއަރި" ކިޔާ އައްޔެގެ ތަށިގައެވެ. އެއީ ހަރުކަށްވެ ގިނަދުވަހު ހުންނަގޮތަށް ހިއްކާލުމަށެވެ. ވިލިއަންބަލި، ބަދިގޭގެ ދުވަހިކަމި ބަހައްޓާފައި ހުންނަ ދިގުމިން 6 ފޫޓު، ފުޅާމިން 3 ފޫޓު އުސްމިން އެކަށް ދެބައި ކުރެވޭ އެއްބައި ފޫޓު ވަރުގެ ފޮނިގަނޑެއްކަހަލަ އެއްޗެކެވެ. ހަދާފައި ހުންނަނީ ފުރޯޅައި ފެންފާއްޑުކު ފަލި އަތާފައި ބޮޑާ އަދި ކަލިގަނޑު ބަނބުކެޓު ފިހައިންނެވެ.

އަދި މިމަގުމަތީ ސޯފުކުރުމުގެ މަސައްކަތަށް ހިނގާމުންދާ ވަގުތުގައި، އާމަގުކުރުން ބޭރު ރަށްއާގެ ނުވަތަ ބޭރު އަވަށްއާގެ ފިރިހެނުކު ދަނިނަމަ، މަސައްކަތް މިބޭ އަންހެނުން އާ ފިރިހެނުކު ހިފަހައްޓާނެއެވެ. ދެން އެއިރަކު ދުކުރާނީ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ފައިސާ ދިނުމުންނެވެ. އެއިރަކު އަތަގައި ފައިސާ އެވަގުތަކު ނުވަތަ އަތްކުރުވެ ނުވަތަ ކުޅުދުވާއެއްކަހަލަ އެއްޗެއް ދީފައި، ފައިސާ އެބަޙާ ފައިސާ ހިފައިގެން އައުމުން ދުކުރާނީއެވެ.

ކޮންމެ އަހަރަކު ފޭއިތުވުން ގޮސްފައިވާ ދުވަސްތަކުގެ ތަރާގައި، އެދުރާއިގެ ގޮތުން ހިނދި ކަދު އަތުޖެހުމުގެ މަސައްކަތް ކުރައި ދުނިޔާގައި ތިބީމުން، މިއަރުވަސް ތިބޫނުލާ، އުމުރުން ބޮޑުގޮތުން އާމަސައްކަތް ކުރުވެގޮތަ މިއެވެ.

(ނިމުނީ)